

№ 11 (643)

Грудень 2005 р.

Щомісячник Вінницького національного
технічного університету

Адреса сайту ВНТУ в Інтернеті <http://www.vstu.edu.ua>

- ❑ ВНТУ розроблятиме систему моніторингу поверхневих вод пострадянської Європи (стор. 3)
- ❑ Центр електронних комунікацій ВНТУ обіцяє революцію (стор. 5)
- ❑ Півкілометрові черги... в бібліотеку (стор. 6-7)
- ❑ Кураторські ігри Кота Баюна (стор. 11)
- ❑ Перший чемпіон України з боротьби на поясах — наш Артем (стор. 14)

НОВОРІЧНІ ПОЗДОРОВЛЕННЯ РЕКТОРА

Шановні друзі – студенти, аспіранти, викладачі та співробітники!

Через кілька днів ми з вами зустрінемо Новий рік.

Тож, сьогодні кожний із нас задається запитанням – А чим запам'ятається нам рік, що добігає кінця? Що дав кожному із нас, нашому університету і державі в цілому рік 2005-й?

Що дав 2005 рік кожному з нас, ми згадуватимемо в колі сім'ї чи дружів, коли підніматимемо келихи з вином і виголошуватимемо тости на адресу року, що минає, за годину до приходу 2006 року, тож, відповідь на це запитання даватиме кожний із нас індивідуально і в першу чергу самому собі.

Я ж, як ректор і як політик, що причетний до створення незалежної України, спробую відповісти на другу частину поставленого запитання і наголосити на тому, що найбільш значимого дав 2005 рік нашому університету і нашій державі.

Почну відповідь з нагадування про те, що як регіональний центр вищої технічної освіти наш університет випустив у нинішньому році майже 1500 інженерів, менеджерів та магістрів європейського рівня кваліфікації і стільки ж випускників школ, технікумів і коледжів прийняв на 1-й курс в умовах дії тестової системи та максимальної прозорості процесу прийому, що забезпечувалось відеокомп'ютерною системою спостереження за вступними випробуваннями з виводом інформації на зовнішні екрани, доступні для спостереження батьками абітурієнтів. До цього ж блоку відповіді слід додати і те, що в той час, як багато інших українських університетів ще продовжують дискутувати на тему — потрібно чи ні їм долучатись до Болонського процесу та впроваджувати дистанційні комп'ютеризовані технології навчання, наш університет упродовж 2005 року без будь-якого напруження і адміністративного тиску впровадив у навчальний процес усі основні положення Болонської декларації та зробив суттєвий прорив в напрямку дистанційних технологій, створивши тим самим умови для повної інтеграції університету у європейський та світовий освітній просторі.

Як регіональний центр науки наш університет у нинішньому році завершив процес перезатвердження на новий термін функціонування усіх наших 5-и успішно діючих спеціалізованих учених рад із захисту кандидатських та докторських дисертацій по 12-и спеціальностях і довів ефективність випуску кандидатів наук аспірантурою до 64% при 17-процентному середньому значенні цього показника в цілому по міністерству. Такого значення показника ефективності аспірантури ще не вдавалося досягти жодному українському університету за час існування незалежної української держави! І уже другий рік поспіль саме наш молодий учений став Лауреатом від Вінниччини Премії Кабінету Міністрів України за значний вклад в науку.

І в першу чергу саме завдяки успіхам в освітньому та науковому напрямках наш університет суттєво підвищив свій імідж за кордоном, що дало можливість нам у 2005 році утрічі збільшити кількість іноземних студентів та аспірантів за рахунок потужних потоків бажаючих навчатись з Китаю та Південної Америки, які доповнили традиційні для нас потоки з Африки та Близького Сходу.

2005 рік приніс усім нам і суттєве збільшення заробітної плати.

Уже лише вище перерахованого достатньо, аби констатувати, що в цілому 2005 рік для нашого університету був роком успішним, і ми маємо моральне право проводжати його з вдячністю і теплотою.

А до цього слід додати ще те, що у 2005 році університет працював в умовах досягнення високого рівня розвитку демократії в Україні, особливо в частині свободи слова, чого не було в жодному із попередніх років.

І не треба дослухатись до тих явних чи прихованіх прихильників опозиції нинішньому президенту і нинішній виконавчій владі, які намагаються нас переконати у тому, що начебто усі ми — прихильники Віктора Ющенка сьогодні розчаровані ним і готові змінити напрям своєї підтримки. Це неправда, оскільки Віктора Ющенка підтримували і продовжують підтримати усі чесні, патріотично налаштовані люди, які розуміють, що не може життя суттєво покращитись через півроку чи навіть через рік після приходу до влади нової команди, яка сповідує зовсім інші принципи, ніж ті, які сповідували роками і продовжують сповідувати усі чиновники, що вбудовані попередньою владою в усі її рівні і ланки. Тож, я впевнений, що усі ті політичні сили, які виборювали демократичний розвиток нашої держави на Майдані і продовжують бути вірними ідеалам Помаранчевої революції, переможуть на парламентських виборах 2006 року і, об'єднавшись, оберуть такого прем'єр-міністра і створять такий уряд, які об'єднають свої зусилля з президентськими і разом з Віктором Ющенком поведуть Україну до європейської спільноти держав з їх високим рівнем демократії і високим життєвим рівнем.

І я – ваш ректор – не йду ні до якого політичного блоку і не буду фігурувати в жодному виборчому списку, незважаючи на наявність кількох запрошень, у першу чергу саме тому, аби забезпечити в університеті можливість кожному з вас підтримувати ту політичну силу, яка вам до вподоби, навіть якщо ця політична сила не до вподоби мені.

А вас, дорогі студенти і колеги, я закликаю під час виборчої кампанії пам'ятати, що ви є інтелігентними людьми, елітою нації, тож зобов'язані себе поводити відповідно – критикуючи політичних опонентів, не опускатись до обливання їх брудом та не брати участі в провокаціях і акціях, що проводитимуться з порушенням виборчого законодавства, і, найголовніше, віддати свої голоси лише за ті політичні сили, які бажають та бачать реальні шляхи підвищення добробуту народу і ставлять його інтереси вище своїх власних, стоять на позиціях побудови незалежної української держави і ніколи і ні перед ким не стануть на коліна.

І, оскільки 2006 рік пройде під знаком виборів до парламенту і місцевих рад усіх рівнів, під знаком створення ефективно діючих органів виконавчої влади та з надією, що нова Верховна Рада України об'єднає свої зусилля з Президентом України Віктором Ющенком, то найголовнішим новорічним побажанням моїм буде побажання, аби ця надія для усіх нас стала реальністю. І тоді і усі інші наші надії – і забезпечення достатніми коштами наукової та освітньої галузей, і подальшого зростання заробітної плати та пенсій, і підвищення якості освіти та медичного обслуговування, і розв'язання проблеми житла, і вирішення проблем реформування збройних сил та працевлаштування звільнених в запас, і захист прав у прокуратурі, судових та правоохранючих органах – усі вони теж через певний час реалізуються.

Нехай в усіх вас, дорогі друзі, у 2006 році буде добре зі здоров'ям і нехай вам щастить в усіх добрих ділах!

З Новим роком, дорогі друзі!

Борис МОКІН

Знай наших!

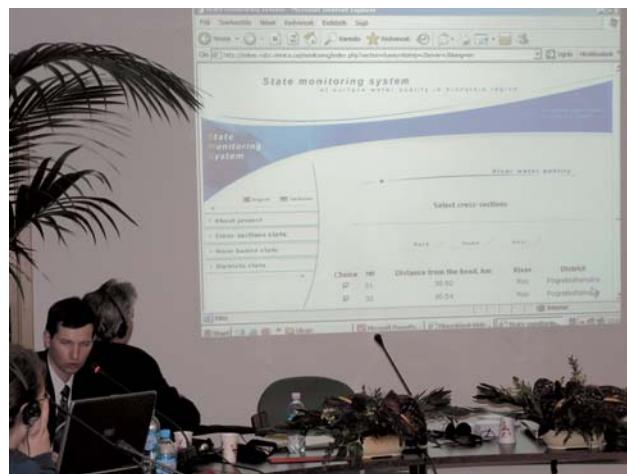
Завідувач кафедри моделювання та моніторингу складних систем, директор Інституту магістратури, аспірантури та докторантury нашого університету, кандидат технічних наук, доцент Віталій МОКІН у складі офіційної делегації України взяв участь у семінарі «Управління екологічною інформацією та формування екологічних звітів на національному та місцевому рівнях». Цей представницький міжнародний захід проводився GRID Budapest (GRID — Global Resource Information Database) під егідою UNEP (Програма ООН з навколошнього середовища) у Будапешті (Угорщина).

У САНКТ-ПЕТЕРБУРЗІ І ВІННИЦІ НИНІ НАЙВАГОМІШІ ДОСЯГНЕННЯ ЗІ СТВОРЕННЯ МІСЦЕВИХ ЕКОЛОГІЧНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ

У форумі взяли участь керівники і представники міжнародних екологічних організацій з Данії, Норвегії, Швейцарії, Угорщини, Польщі. А також і з країн, які не входять до Євросоюзу, але перебувають з ним (або країнами, які планують незабаром туди увійти) близько територіально —Україна, Російська Федерація, Білорусь, Республіка Молдова, Латвія, Вірменія, Сербія і Чорногорія.

Головував на семінарі начальник відділу прогнозування та оцінювання стану довкілля (DEWA) UNEP Гепард Куннінгхем із Найробі (Кенія). Окрім мене у делегацію України входили начальник (голова делегації) та провідний спеціаліст відділу зв'язків із засобами масової інформації, інформаційних технологій та інформаційних ресурсів Міністерства охорони навколошнього природного середовища України А. Шмурак та Н. Макаренко відповідно.

Я брав активну участь у засіданні робочого столу «Створення ідеальної місцевої екологічної інформаційної системи на рівні міста». Наступного дня на іншому засіданні: «Порівняльний аналіз існуючих місцевих екологічних інформаційних систем на рівні міста» я зробив свою доповідь на тему «Український регіональний досвід створення та використання екологічних інформаційних систем. Вінниця: управління екологічною інформацією та формування екологічних звітів» виголошував англійською. До речі, єдиний з усіх представників країн, котрі не входять до Євросоюзу

Віталій МОКІН доповідь «Український регіональний досвід створення та використання екологічних інформаційних систем. Вінниця: управління екологічною інформацією та формування екологічних звітів» виголошував англійською. До речі, єдиний з усіх представників країн, котрі не входять до Євросоюзу

Після закінчення семінару В. Ємелін обговорив зі мною перспективу участі колективу ВНТУ у створенні екологічних інформаційних систем моніторингу поверхневих вод на території пострадянської Європи. Також пропозицію щодо участі ВНТУ у створенні комп’ютерної системи моніторингу довкілля Республіки Молдова висловив мені керівник делегації цієї республіки.

Віталій МОКІН, завідувач кафедри ММСС, директор ІнМАД ВНТУ

Йде засідання форуму (доцент ВНТУ Віталій МОКІН крайній праворуч)

Річниця Помаранчевої революції

ЛИЦАРІ МАЙДАНУ

Сміливість властива насамперед молодості. І саме українська юнь стала рушійною силою нашої революції. Лицарями Майдану назвав українських студентів і власне молодь президент України Віктор Ющенко, виступаючи 22 листопада у День Свободи на головній площі країни.

Близько трьох з половиною тисяч студентів нашого Вінницького національного технічного університету ті 17 доленоносних для Батьківщини днів були в Києві: і на майдані, і біля Адміністрації президента, і біля Кабінету. Сотні вихованців ВНТУ стояли і на вінницькому майдані Незалежності. Виборюючи свободу, ночували в наметовому містечку. Підтримуючи своїх студентів, Учена Рада нашого університету дозволила усім бажаючим брати участь в заходах, оголошених Комітетом Національного Португальського, і постановила з 25 листопада 2004 року припинити проведення усіх видів занять.

— 22 листопада ми рушили до Києва. Що покликало нас на Майдан? Любов до України і власного народу! — говорить Роман САМБОРСЬКИЙ, студент групи МФК-01 Інституту менеджменту. — Кожен, хто побував на Майдані, наповнив свій духовний світ вірою в майбутнє, в Україну, в Бога. Ми відчули себе творцями історії, ми побачили яким є насправді український народ, і що ми — нація!

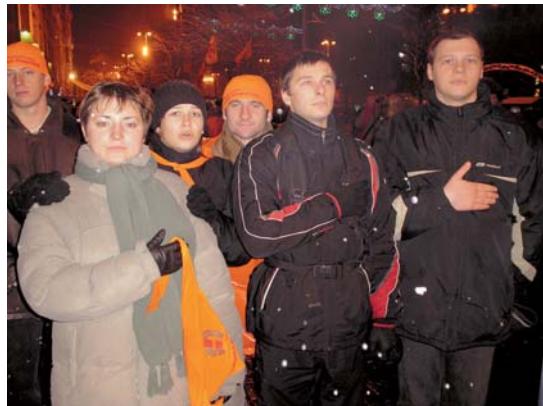
Рік потому помаранчеві стрічки знову прикрасили столичний майдан Незалеж-

ності. Незважаючи на холодну сьогодні, тут зібралося понад півмільйона осіб. Працювали польові кухні, всіх охочих притоцювали кашею та чаєм.

У День Свободи від нашого ВНТУ до вінницького майдану Незалежності рушіла колона викладачів і студентів з помаранчевою символікою. Очолював ходу **ректор ВНТУ, доктор технічних наук, професор Борис МОКІН**. Борис Іванович, до речі, за високу патріотичну громадянську позицію, координацію дій студентства під час Помаранчевої революції визнаний кращим освітянином 2004-го року і лауреатом відзнаки «Засліві вогонь».

І вінницький майдан Незалежності 22 листопада став таким, як і торік. Хоча менш велелюдним і менш емоційним. З історичного причепа, який і минулоріч слугував сценою, до вінничан звернулись представники вінницької влади.

Попри усе ми, українці, маємо привід собою пишатися, адже зуміли знайти красивий вихід із того конфлікту, який у

Лицарі Помаранчевої революції — студенти ВНТУ у День Свободи на столичному майдані Незалежності

більшості країн закінчується громадянською війною. Це унікальний комплімент нації, про яку сьогодні знає весь світ. І за кордоном, коли розповідаєш про Україну, нарешті уже не перепитують: «Russia?».

Ми навчилися писатись своїм українством і почали очищувати від чужих міфів свою історичну пам'ять — у цьому наїбільша перемога Майдану.

Ми захистили право українського громадянина самому обирати собі владу. Президент України у День Свободи перед півмільйонним столичним майданом Незалежності, перед усією Україною пообіцяв, що парламентські вибори 2006 року будуть чесними і прозорими.

Світлина Романа Самборського

Високі гости

У ВНТУ ОЛЕКСАНДР МОРОЗ ОТРИМАВ МЕДАЛЬ

Наш університет відвідав лідер фракції Соціалістичної партії України у Верховній Раді, народний депутат України Олександр МОРОЗ. На зустрічі з колективом ВНЗ також були присутні народний депутат Микола МЕЛЬНИК, заступник голови Вінницької ОДА Іван БОНДАРЧУК.

— З Олександром Олександровичем ми знайомі давно. Ще з того першого скликання Верховної Ради України, яке проголосувало за незалежність нашої держави, — відкриваючи зустріч, сказав ректор ВНТУ, доктор технічних наук, професор Борис МОКІН. Борис Іванович стояв у витоків української державності — з 1990 по 1994 роки, працюючи ректором, був одночасно депутатом Верховної Ради України першого скликання, яка прийняла Декларацію про суверенітет України та проголосила Україну незалежною державою.

— Наш гість увійде в історію України перш за все двома подіями, — продовжив ректор ВНТУ. — В отій першій Верховній Раді була більшість, що називалась група 239; була меншість — Народна Рада. І якби більшість не проголосувала за незалежність, то ми б не мали Української держави. І саме тоді Олександр Олександрович, як лідер групи 239, переконав комуністів, котрі не бачили себе поза Радянським Союзом, що треба голосувати за незалежність. Це, я вважаю, перша історична роль його, як політика незалежності України. І друга історична роль — саме тоді, коли він був головою Верховної Ради, була розроблена і прийнята Конституція України, за якою ми з вами сьогодні живемо. Олександр Олександрович у нас в університеті вперше. Так сталося, що ми з ним, як політику, досить довго йшли паралельними курсами. Але Помаранчева революція нас поєднала. Я радий вітати його в нашему університеті!

Гість зауважив, що йому сподобався наш університет насамперед своєю несхідністю на інші ВНЗ держави. Він висловив своє захоплення новою технологією навчання, аналогів якій немає в жодному ВНЗ держави — це система інтеграції навчання з виробництвом, з допомогою якої ВНТУ сьогодні єдиний в Україні надає повноцінну практичну підготовку студентам. Майбутні інженери під час робочих триместрів працюють на робочих місцях, отримуючи зарплату, відповідно до набутих на першому курсі робітничих професій.

Як представник українського політикуму, Олександр Мороз охарактеризував політичне життя в Україні, підготовку в країні до наступної виборчої кампанії.

— Наступні вибори вперше в Україні проводитимуться на пропорційній основі. Це зовсім інакше ставить питання про відповідальність громадянина, про вашу відповідальність зокрема. Людина повинна думати, за кого вона віддає свій голос.

Олександр Олександрович дав відповідь на численні і часом досить гострі запитання студентів, викладачів і співробітників університету:

— Представники профспілкового комітету студентів ВНТУ: «Проблема, що постала перед студентами усієї України стосовно студентських квитків — чому університет повинен щороку замовляти нові студентські квитки, витрачаючи на це зі свого бюджету 38 тисяч гривень. Ми неодноразово зверталися до міністра освіти, але зрештою донині немає ніяких». Я Станіславу Миколайовичу скажу, він приїде у Вінницю і обов'язково зустрінеться з вами. Власне я вперше чую про таку проблему.

Пан Мороз на прохання аудиторії висловив свою думку щодо «європейської» зарплати державних службовців, пояснив особисту позицію стосовно надання російській мові статусу державної.

На згадку про своє перебування у нашому університеті для кафедри політології ВНТУ Олександр Мороз подарував десяток примірників своєї книги «Політична анатомія України», в якій дас власну оцінку подіям в Україні впродовж останніх років.

А від гостинних господарів отримав медаль. За традицією високі гості ВНТУ отримують університетську медаль, яка випущена з нагоди здобуття нашим ВНЗ статусу національного. Вручив її Олександру Олександровичу ректор Борис Мокін.

Чи можлива революція в комп'ютерних мережах? «ТАК!» — стверджує Центр електронних комунікацій ВНТУ

Комп'ютерні мережі розвиваються вже близько півсторіччя. Для інформаційних технологій це дуже великий відрізок часу. У цій галузі світова спільнота акумулювала багато напрацювань. Але й донині залишається нескінчена кількість проблем. Провідні вчені світу прогнозують, що вони залишатимуться ще довго, якщо не буде втручання потужних засобів інтелектуальних систем та розподіленого штучного інтелекту. За свою природою стек протоколів TCP/IP (протокол міжнародної комп'ютерної мережі) є неефективним. Його вразливістю ще довго користуватимуться зловмисники — ті ж таки «хакери».

Але чому сьогодні не можна побудувати цей протокол таким, як нам потрібно? Потужну машину світового виробництва апаратних та програмних засобів не зупинити. Тоді постає багато питань: куди подіти всі апаратні та програмні наробки, які створювались людством впродовж такого тривалого часу? Нині багато провідних учених вказують один вихід: слід використовувати інтелектуальні технології.

Прикладів дієвого використання інтелектуальних технологій для підвищення ефективності роботи комп'ютерних мереж багато. Скажімо, підходи щодо зміни довжини ковзаючого вікна залежно від навантаження комп'ютерної мережі або використання мурашникового алгоритму для визначення оптимального шляху руху кадрів між вузлами комп'ютерних мереж.

Тому вважається, що нині час і для прикладних рівнів стеку TCP/IP. Ученими нашого університету пропонується новий логіко-часовий метод розпізнавання шкідливих та непотрібних потоків даних. Цей метод знайдено, вважайте, випадково: при виправлені існуючих недоліків системи Firewall (який призначається для управління потоками даних у комп'ютерних мережах).

Впродовж тривалого часу на університетських серверах використовується система Firewall. Але на практиці бувають різні випадки (починаючи від помилок у налагоджені комунікаційної системи адміністраторами вузлів і закінчуючи атаками зловмисників), коли необхідна швидка реакція цієї системи. Використання системи Firewall для управління деякими потоками даних перестало влаштовувати насамперед досить запізнілою реакцією, необхідністю перевантаження всіх правил замість одного, аналізом без винятку всіх пакетів одного потоку даних та інше. Ретельно дослідивши можливі шляхи вирішення проблеми розпізнавання шкідливих та непотрібних потоків даних, ми

зняли простий вихід — слід використовувати метод проксі-серверу. Основна ідея — за допомогою окремих прийомів вдається відзначити «тонку поведінку», тобто реакцію сервісів комп'ютерних мереж на типові та нетипові впливи потоків даних, що до них надходять.

Застосовуючи логіко-часовий метод, ми отримали й інші, не менш вражаючі результати. По-перше, за допомогою цього підходу вдається на ранніх стадіях з'єднання комп'ютерів не тільки повністю контролювати потік даних у реальному часі, але й отримувати точні оцінки функціонування менеджера (або будь-якої прикладної програми, яка виконується сервером), агента (або будь-якої прикладної програми, яка виконується клієнтом) та каналу зв'язку. По-друге, навіть зупинивши непотрібний потік даних вдається отримати для себе користь. Це означає, що всебічно контролюючи цей процес, ми отримуємо оцінку роботи каналу зв'язку. Тому в багатьох випадках немає сенсу постійно використовувати системи моніторингу.

Варто відзначити, що наш метод розглянуто та схвалено на багатьох наукових семінарах та конференціях. Приміром, зовсім недавно на досить потужній конференції з комп'ютерних систем та мереж, яка проходила у НУ «Львівська політехніка».

Є підстави вважати, що продовження досліджень цього методу стосовно інших сервісів комп'ютерних мереж визначить їх дієве підвищення ефективності.

**Олександр ХОШАБА, провідний інженер-програміст
центру електронних комунікацій ВНТУ, кандидат
технічних наук, доцент кафедри
інформаційного менеджменту**

Міжнародне співробітництво

Торік проект ВНТУ за програмою Тетрис рішенням Єврокомісії (штаб-квартира в Брюсселі) визнаний переможцем конкурсу. «Європейська практика студентського самоврядування в університетах України» — така назва цього проекту.

Днями повернулась із Франції, де два тижні вивчала систему студентського самоврядування, українська делегація. До її складу входили три представники нашого Вінницького національного технічного університету: голова студентського профкому Андрій ЗАПОРОЖАН, заступник голови Студентської ради університету Костянтин КОВАЛЬ, кандидат технічних наук, доцент кафедри електромеханічних систем автоматизації Михайло РОЗВОДЮК.

Окрім нашого ВНТУ у проекті беруть участь з українського боку — Черкаський національний університет ім. Богдана Хмельницького, Київський інтернаціональний університет, Всеукраїнська студентська спілка; а нашими західними партнерами є університет дю Літораль (*du Littoral*) міста Дюнкерк (Франція), а також Національна студентська спілка Великої Британії (*NUS*), яка є однією з найбільших студентських організацій у світі і представляє інтереси п'яти мільйонів студентів Об'єднаного Королівства.

Півроку тому у травні делегація нашого ВНТУ побувала в університетах Франції і Англії, де вивчала європейський досвід студентського самоврядування і можливість впровадження найкращих демократичних традицій в практику студентського життя в Україні. (Див. шосте число «Імпульса» за червень 2005 року).

Груднева поїздка — це був тренінг для вивчення системи студентського самоврядування. І відбудався він в університеті дю Літораль міста Дюнкерк. Втім докладніше розпитаємо у Андрія Запорожана.

ПІВКІЛОМЕТРОВІ ЧЕРГИ... В БІБЛІОТЕКУ

— В українську делегацію окрім нас входили ще два представники Київського міжнародного університету. Ми досить глибоко опрацьовували юридичні, фінансові, і організаційні аспекти студентського самоуправління Франції. Французи переконані, що їхня модель демократії є найдосконалішою в світі. Ми впевнилися, що це так. Власне студентське самоврядування у Франції керується Законом про молодіжні асоціації, який був прийнятий ще у 1901 році. Усі громадські організації Франції і студентські зокрема називаються однаково — асоціації.

— Які студентські асоціації працюють в університеті дю Літораль Дюнкерка?

— У цьому університеті студентських асоціацій близько 40. А загалом в Дюнкерку, який має 250 тисяч населення, асоціацій 5 тисяч. У Франції ж їх — 2 мільйони. Такої кількості громадських організацій немає ніде.

Основна функція асоціацій — допомагати державі вирішувати проблеми (не обов'язково соціальні), до яких не встигають або не можуть заполучатись державні органи. Це дуже великий спектр діяльності. Асоціації, хоча доповнюють державні органи, але в них зовсім інші форми роботи. Якщо говорити про студентські асоціації — то, на мою думку, це гарна модель. Вони небагаточисельні. Ми спілкувались з головою асоціації, яка налічує

Андрій Запорожан (другий ліворуч) і Михайло Розводюк (крайній праворуч) з професором університету дю Літораль і київськими студентами

50 активних членів. І вона вважається однією з найпотужніших в університеті. На політику університету впливати може невелика кількість асоціацій. На рівні університету є організація CROUS. До її складу входять і студенти, і викладачі, і представники підприємств, муніципальної влади та особи, що опікуються проблемами освіти. Власне представників студентських асоціацій у CROUS входить 8. Щороку навесні відбуваються вибори в CROUS на пропорційній основі. Складаються списки з п'яти осіб від кожної асоціації, організовується їх реклама. Такі собі щорічні маленькі парламентські вибори. І потім ці списки роздаються студентам, і вони прямим голосуванням голосують за ту чи іншу асоціацію. Голосування відбувається у визначений день. Все це дуже демократично. Ніхто не може вплинути на цей процес, окрім власних студентів.

— Вочевидь, така детальна інформація може видатись цікавою для багатьох студентів нашого університету.

— Я проводитиму за цими матеріалами тренінг, куди запрошу ю усіх бажаючих, кому може прислужитися ця інформація. Справді, нової інформації — маса. Те, що французькі студенти вивчають за півтора місяці, ми прослуховували за півтори години. Читали лекції для нас ті ж викладачі, які навчають дюнкеркських студентів.

— До речі, яких спеціальностей їх навчають?

— Економічних і тих, що пов’язані з інформаційними технологіями.

— І у Франції, як і в Україні, вони найпопулярніші серед молоді?

— Ні. Там найпрестижнішими вважаються архітектура і політологія. Насамперед тому, що найвисокооплачуваніші.

У Франції, до речі, освіта цілком безкоштовна. Лише кілька ВНЗ платних — і то для іноземців та дуже багатих французів. Цікава система прийому на перший курс. Вступних випробувань немає — першокурсниками стають усі, хто має таке бажання. А от на 2-й курс переходить лише 10 відсотків. Поступати теж можна безліч разів, допоки не набридне. Якщо першокурсники лише визначаються, чи правильний вибір зробили, то ті, хто уже став другокурсником, чітко знають, чого від життя хочуть. Вони вимагають від викладача максимум. Поки не зрозуміли матеріал — викладача просто не випустять з аудиторії. Прогулів занять не існує. Якось ввечері йшли Парижем, куди в нас була робоча поїздка, — черга метрів 500. Лише молодь. Подумали, що то в нічний клуб чи може щось студентам безкоштовно роздають. А то була черга... в бібліотеку. Навчаються студенти в аудиторіях з 8 ранку і десь до 18-ї. А потім в бібліотеку до 23-ї. Поки потрапиш в бібліотеку, треба в черзі вистояти близько двох годин. Але й тут студенти часу не гають — переглядають конспекти, щось занотовують. Розважатись немає коли.

— А викладачем у Франції бути престижно?

— В університеті до викладачів ставлення надзвичайно поважне. І з боку студентів, і з боку адміністрації ВНЗ. Колись у нас в Україні таке трепетне ставлення було у селі до вчителів. Закінчив викладач лекцію — і в свій кабінет (робочий день з 8-ї до 20-ї). Студент може прийти на консультацію в будь-який час. До того ж в коридорах навколо викладача часто студенти збираються групками за спеціально розставленими столиками, сидять, спілкуються. Платня порівняно невисока — 2-3 тисячі Євро (мінімальна зарплата у Франції 1,5 тисячі). І ця низька зарплата, очевидь, головна причина тому, що у ВНЗ Франції викладачів не вистачає.

Ми були на лекції разом з третьокурсниками. Частина пише, частина просто уважно слухає. Запитували, чому не записують, адже однокурсники можуть конспект не дати. Пояснили, що через 5 хвилин після закінчення лекції кожен студент курсу електронною поштою отримає цю лекцію. В університеті для студентів безкоштовний ксерокс. До того ж є спеціальні стенди, де можна взяти методичку, яка тобі потрібна. Викладач зовсім не переїмається технічним забезпеченням лекції. Приходить до студентів з ноут-буком, в кожній аудиторії проектор, який обслуговує лаборант.

Цікаво, що зовнішності французи

Тренінг із студентського самоорганізації
у Дюнкерку

не надають такого значення, як слов'яни. Дівчата зовсім не фарбуються, не ходять на високих підборах. Головне зручність. В аудиторії не так просто серед студентів розглядіти викладача — стиль одягу такий же, як і в студентів.

Стипендія у студентів 300 євро в місяць. За такі гроші цілком можна прожити, тому для студентських асоціацій не є актуальним пошук роботи для студентів.

Взагалі у Франції бідних людей немає. Хто потребує, забезпечується соціальним житлом, безкоштовним медичним страхуванням, є соціальні ідалні.

— **Французи справді дуже стримано ставляться до усього англійського?**

— І американського. Вважають, що американці деформували ідею демократизму. У Франції на вулицях не побачиш американського авто. Втім як і німецького. Лише RENAULT, PEUGEOT, CITROEN. Французи принципово купують лише вітчизняні речі. Це патріотизм, буденний справжній патріотизм. Якщо людина приїздить до Франції і не знає французької, їй спеціально виділять викладача, аби допомогти опанувати мову. Цілком безкоштовно.

— **«Куда мне до нее — она была в Париже». Вас ця фраза уже не стосується?**

— Програма нашої поїздки до Франції культурної програми не передбачала. Але ми мали зустрітись з Федерацією асоціацій студентів Франції. А вона в Парижі. Пойшли ми в це місто мрії у вівторок. Будній день. Дощ. На вулицях лише безробітні і ми. Але враження від Парижа чудове. Аби подивитися його пам’ятки, треба тиждень. Ми ж мали вільних 4 години. Та нам пощастило піднятися на Ейфелеву вежу. Враження словами не передати.

Ми були в Парижі

**Інженеру Ейфелю —
від вдячних співвітчизників**

Фах

ПС-750 кВ «ВІННИЦЯ»

Інститут електроенергетики, екології та електромеханіки вже багато років готує справжніх професіоналів. Наші викладачі — знані в Україні науковці, дають студентам високий рівень теоретичних знань і практичних навичок.

Вивчаючи основні дисципліни і займаючись науковою роботою, ми, студенти, пізнаємо нове, і логічним є те, що у нас виникає все більше і більше запитань. Адже важко іноді, читаючи підручник або слухаючи лекцію, чітко і ясно уявити об'єкт, про який іде мова.

Практика — ось що є невід'ємною частиною нашого навчання.

Завдяки Миколі ГОЛОВАТЮКУ, доценту кафедри електричних станцій та систем, студенти 4 курсу (групи ECM-02, 1ЕС-02, 2ЕС-02) факультету

електроенергетики отримали чудову можливість поїхати на екскурсію на Підстанцію 750 кВ «Вінницька». Завдяки Миколі Олександровичу вже не перший рік студенти нашого інституту мають змогу набути такий практичний досвід.

Кожен намагався отримати якнайбільше відповідей на свої запитання. Обслуговуючий персонал підстанції та наші викладачі — Віктор Цезарович ЗЕЛІНСЬКИЙ, заступник декана факультету електроенергетики та екології, й Володимир Васильович НЕТРЕБСЬКИЙ, асистент кафедри електричних станцій та систем, ділилися досвідом із майбутнім поколінням енергетиків (особливо уваги надавали надсучасному обладнанню — на підстанції встановлені елегазові вимикачі).

Роман МЕЛЬНИК, студент групи 2ЕС-02:

«Я думаю, що подібні екскурсії є надзвичайно важливими у навчальному процесі, у нашому професійному становленні».

Дмитро КОЗЛОВ, студент групи 2ЕС-02:

«Поїздка на ПС-750 кВ «Вінницька» для 4 курсу просто необхідна. Вивчати апарати, схеми електричних станцій, не побачивши їх, проблематично. На лекції, наприклад,

не можна уявити величину автотрансформатора, площу самої підстанції — «Краще 1 раз побачити, чим 100 раз почути». Цікаво було побувати на Головному щиті управління, поспілкуватися з оператором. Хотілося б поїхати ще на декілька станцій та підстанцій».

Олена РУБАНЕНКО, студентка групи ECM-02:

«Я була на підстанції не вперше. Щоразу отримую багато цікавої інформації. Особливо сподобалося, що нині ми фактично стали свідками монтажних робіт — на підстанції вводили новий надсучасний вимикач і його налагоджували. Маю фахову мрію поїхати на ХАЕС, Ладижинську ТЕС...»

Ми, студенти, знайшли відповіді на багато запитань, отримали цінні поради. Екскурсія стала своєрідним поштовхом до кращого навчання і активної наукової роботи, що сприятиме зростанню енергетичної еліти нашої країни.

Ксенія Білоус, студентка групи ECM-02 ІнЕЕЕМ
Фото автора

Майбутня енергетична еліта України

Екскурсія

«ВІННИЦЯВОДОКАНАЛ» НЕ ФОТОГРАФУЄТЬСЯ

Одним з основних напрямків НТП є створення маловідходних і безвідходних технологічних процесів. Стосовно очищення природних вод таким напрямком є розробки повторного використання води і створення систем водовідведення з мінімальним скиданням стічних вод у водойми. При будівництві й експлуатації систем водопостачання і водовідведення успішно здійснювати ці завдання спроможні лише висококваліфіковані інженерні кадри.

Експлуатаційна надійність будівель і споруд значною мірою залежить від функціонування систем водопостачання. Без знання проектування, будівництва та експлуатації цих систем неможливо приймати правильні інженерні рішення.

Аби студенти ІнБТЕГП краще вивчили технологічні процеси, що відбуваються у водопровідних спорудах, призначення цих споруд, проблеми будівництва, експлуатацію систем водопостачання, директор ІнБТЕГП професор Георгій РАТУШНЯК посприяв четверто- та п'ятикурсникам спеціальності «Теплогазопостачання і вентиляція» відвідати підприємство «Вінницяводока-

нал». Аби екскурсія відбулася, допоміг і молодий, ініціативний викладач, кандидат технічних наук, Сергій ШАМАНСЬКИЙ, який колись працював на цьому підприємстві.

Нам розповіла історію підприємства, показала його технологічні ланки Людмила УШАКОВА. До речі, нас попередили, що фотографувати на території підприємства заборонено, адже «Вінницяводоканал» — стратегічний об'єкт.

Ми ще раз переконалися, що процес підготовки води для набуття нею відповідності санітарно-гігієнічним вимогам та іншим параметрам є технологічно складним. Довідалися, що розроблено нові методи розрахунку водопровідних споруд, принципи, методи і технологічні схеми очищення води. Впроваджується автоматика і телемеханіка в керуванні і контролі за роботою водопровідних систем.

Після екскурсії ми краче зрозуміли ті технологічні процеси, про які нам розповідали на лекціях.

Світлана Кучерявецьва, Олександр Штанько, група 1ТГ-01

Традиція

ІНСТИТУТ СВЯТКУВАВ ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ

Цього року відзначали 31 рік з часу відкриття в університеті спеціальності «промислове та цивільне будівництво» і 30-річчя створення факультету будівництва. Якщо число 31 прочитаєте у зворотному порядку, то отримаєте іншу важливу дату в житті нашого Інституту будівництва, теплоенергетики та газопостачання — 13-річчя існування спеціальностей «теплоенергетика» та «менеджмент організацій будівництва».

Святкову програму готували студенти. Особливо хотілося б відзначити нові мистецькі таланти, які цього року поповнили наш інститут — це першокурсники Юлія Писаренко (група БМ-05), Володимир Завальнюк (БМ-05), Ігор Козяр (1Б-05), Світлана Ісаєнко (1ТГ-05) — вони виконали запальний «Ковбойський танок»; юні актори Олександр Кривешко (1ТЕ-05) та Анна Гамрецька (1ТЕ-05); також чудово танцювали Ірина Пастушина (МБ-05) та Ольга Сторожук (1ТЕ-05). Для нас співали «Міс ВНТУ-2004» Катерина Медвідь (МБ-02), Олександр Бабас (ТЕ-04), а також магістри Ольга Сторожук та Ольга Мирончак. Не можна не згадати веселу команду КВК «Сесія нездійснима», яка розважала оригінальним гумором.

Традиційно студентів та викладачів вітали ті, чиї обличчя насамперед відтворює пам'ять при згадці про ІнБТЕГП, — це перший декан факультету будівництва доктор технічних наук, професор Михайло Друкований, директор ІнБТЕГП, професор Георгій Ратушняк, декан факультету будівництва та будівельного менеджменту доцент Володимир Очеретний, декан факультету теплоенергетики та газопостачання доцент Володимир Риндюк.

Особливо значущою для студентів стала вже традиційна зустріч поколінь — наше свято відвідали випускники 1980 року: будівельники, котрі побудували навчальний корпус № 3 нашого університету. Саме у цьому просторому сучасному приміщенні розмістились факультети нашого інституту. Для нас було дуже важливо вкотре переконатися, що професії інженера-будівельника, менеджера організацій будівництва завжди були, є і залишатимуться актуальними, потріб-

ними та корисними для суспільства.

Почесними грамотами з нагоди Дня інституту нагородили викладачів, чий внесок у розвиток науки цьогоріч є найзначущішим — це доценти Олександр Войцехівський, Іван Коц, Володимир Очертений та Володимир Риндюк. Відзначили також найактивніших першокурсників. Солодкі ж нагороди отримали усі талановиті студенти.

Варт подякувати нашим спонсорам, які вже впродовж багатьох років підтримують свій інститут: відоме як у Вінницькому регіоні так і за його межами ПП «Січ» (директор Олексій Синільник); ПП «Поділля-буд» (директор Микола Нагорняк); ПП «Легіон-В» (керівники Олександр Мудрик, Тарас Олішинський). Це спонсорство зорганізував випускник факультету ББМ 1991 року, а нині кандидат технічних наук, доцент кафедри ММЕ нашого університету Леонід Несен. Він, до речі, запевняє, що надалі коло постійних спонсорів збільшиться.

Від імені усіх студентів хочу подякувати керівному складу нашого ІнБТЕГП, викладачам та співробітникам, а особливо, методистам дирекції за чудову, дружелюбну атмосферу, яка панує у нашему інституті. Кожен студент завжди може розраховувати на розуміння і підтримку.

Ми, студенти, обіцяємо старанно вчитися, аби не завдавати прикроців своїм викладачам, а ставши дипломованими спеціалістами, будувати не тільки зручні споруди, а передовсім свіtle майбутнє України.

**Лілія Ярошук,
голова Студентської ради ІнБТЕГП**

Робоча професія

МОДУЛЬ ДО МОДУЛЯ

Модульна система освоєння робітничих професій дуже перспективна. Вона дає змогу кожному, хто навчається, опановувати матеріал зі своїм індивідуальним темпом. І не вимагає від викладача орієнтуватися на середньостатистичного студента. У нашему університеті модульна система освоєння робітничих професій досить високорозвинена.

Саме за цією системою отримала кваліфікацію слюсаря-ремонтника III розряду і я — тепер уже третьокурсниця ІнБТЕГП. Кандидат технічних наук, доцент кафедри теплогазопостачання Анатолій Миколайович ВЛАСЕНКО розробив свій власний підхід до проходження робочого триместру студентами I-го курсу. Кожен студент навчався індивідуально, у тому темпі, що йому до підходить.

Весь навчальний процес складається з навчальних елементів. Навчальний

елемент — це текст та ілюстрації до нього. Допомагає вивчити ці елементи навчальна станція, яка складається з необхідних приладів та обладнання. Студент вивчає пакет навчального елементу. Потім — тестування.

Найбільше мені сподобалося те, що в елементах є вся інформація, яка необхідна для вироблення потрібних навичок, а також все можна спробувати на практиці. Допомагав нам освоїти нові знання та навички на практиці завідуючий лабораторіями кафедри ТГП, інженер Андрій Дем'янович СЛОБОДЯНЮК.

Після засвоєння всіх навчальних елементів, викладач протестував нас по усьому навчальному курсу. Також ми робили кваліфікаційну пробу. Кожному вдавалося індивідуальне завдання — виготовити виріб, послуговуючись знаннями, які ми здобули під час проходження робочого триместру.

**Оксана Трачевська,
група 2ТГ-03 ІнБТЕГП**

ПІД НЕБОМ КОНОВАЛЮКА

Поет читає вірші про художника

кого художника Федора Зотиковича Коновалюка, картини якого віддзеркалюють найтепліші почуття до рідного краю. Вони ваблять око кожного, хто бачить їх вперше чи вже вдесяте. На них дивишся і наповнюєшся добром, ніжністю, любов'ю. «Під небом Коновалюка» — так назавв серію своїх поетичних циклів, присвячених художнику, член Національної спілки письменників України, кандидат філологічних наук, доцент кафедри культурології, мистецтва та дизайну Михайло Петрович СТРЕЛЬБИЦЬКИЙ.

Вже 14 років у меморіальному музеї Федора Зотиковича приходять викладачі, студенти, гості. Ми пишаємося великим майстром і пам'ятаємо:

«ВКЛОНЯЮСЬ ТОБІ, ІНСТИТУТЕ!»

«Почалося все з виставки Ф. З. Коновалюка, яка була влаштована у Вінниці Міністерством культури.

А згодом завітала до мене лагідна, добра жінка і запропонувала організувати невеличку виставку робіт Коновалюка в інституті.

То була Тамара Болеславівна БУЯЛЬСЬКА, спілкуючись з якою я відчула, що ми надовго будемо друзями. Отже, я дала декілька картин. З того часу Ваш інститут став для мене рідним і близьким.

Через деякий час мала щастя познайомитись з ректором Б.І. МОКІНИМ, і тоді було вирішено створити в інституті музей Коновалюка. Його **відкриття відбулося 10 листопада 1991 року**. Я мала щастя бути присутньою на цих урочистостях. Минав час. Міцніла наша дружба, музей половнювався новими роботами. І відкрився меморіальний музей Коновалюка, який за своїм оформленням, я вважаю, також є витвором мистецтва...

Вічно вдячна КОНОВАЛЮК-МОРОЗ»

Скільки душевної теплоти у листі дружини майстра, щирості, вдячності!

Постійні ведучі традиційного свята студенти Анна ПАШЕНКО та Ксенія БІЛОУС, Артем БОНДАРЕНКО і Олександр ШРАМКО, які виконували пісню на слова Михайла Стрельбицького, Заріна ШИРАЛІЄВА, яка зачарувала присутніх красою пісні «Калина», викладачі та студенти, затамувавши подих, трепетно згадували Федора Зотиковича.

Дивишся на полотна — відчуваєш душу майстра, вічність торкається серця, і виникає відчуття чогось рідного і неймовірно близького.

Ксенія Білоус,
студентка групи ECM-02 ІнЕЕЕМ
Фото автора

ЕКСПЕРТИ ООН: НИНІШНЯ МОЛОДЬ НАЙОСВІЧЕНИША В ІСТОРІЇ ЛЮДСТВА

Про це йдеться у «Всесвітній доповіді з проблем молоді», що підготовлена експертами ООН для делегатів 60-ї сесії Генеральної Асамблеї співтовариства націй.

За даними експертів ООН, протягом останнього десятиліття загальна частка учнів у середніх школах у світі збільшилася з 56 до 78 %. Крім того, число студентів ВНЗ зросло з 69 мільйонів у 1990 році до 88 мільйонів у 1997 році, причому найбільший приріст в країнах, що розвиваються.

Усього у світі з 1995 по 2005 роки кількість молодих людей у віці від 15 до 24 років зросла з 1 мільярда 25 мільйонів до 1 мільярда 153 мільйонів осіб, і зараз вони складають 18 % населення Землі.

Автори доповіді відзначають, що благополуччю молодих людей загрожують епідемія ВІЛ/СНІДу, злочинність, конфлікти і наркоманія. Ступінь небезпеки цих факторів значною мірою залежить від наявності або відсутності програм з організації дозвілля молоді.

Як вказується в дослідженні, за останнє десятиліття відбулося зрушенння в усвідомленні важливості дозвілля для розвитку молоді. При цьому на використання вільного часу усе більше впливають інформаційно-комунікаційні технології. «Так, проведене у США опитування показало, що 91 % підлітків у віці 18-19 років користуються Інтернетом. 80 % молодих людей у Європейському Союзі щодня користуються мобільним телефоном. У Китаї близько 60 % абонентів стільникового зв'язку — люди у віці від 20 до 30 років».

Звички, вироблені при використанні сучасної технології, можуть привести до виникнення культури «індивідуалізованого відпочинку», оскільки молоді люди присвячують усе більше вільного часу комп'ютерам і мобільним телефонам — констатують експерти ООН.

За матеріалами:
<http://socio-lab.vstu.vinnica.ua>

КУРАТОРСЬКІ ІГРИ КОТА БАЮНА

Уроці, що минає, КІТ «Баюн» був ювіляром. Клубу інтелектуального товариства «Баюн» виповнилося 10 років.

Час КІТ «Баюн» не гаяв — проводив популярні інтелектуальні ігри «Що? Де? Коли?», брейн-ринг, «Своя гра», ерудит-квартет. Цей ювілейний рік Клуб окрім звичних турнірів відзначив «Березневими іграми Кота Баюна» — марафоном із 100 запитань, в якому змагалися команди з Вінниці, Тернополя, Києва, Ніжина та Рівного. А також «Кубком кураторів ВНТУ».

Щоосені традиційно проводився в нашому університеті Чемпіонат з інтелектуальних ігор серед першокурсників. Але цього разу вирішили змінити формат турніру. Змагалися команди, що складались із студентів та іхніх кураторів або помічників кураторів. Завдяки активній організаторській роботі Студентської ради ВНТУ до боротьби за призи від «Молодої Просвіти» долучились 39 команд.

Студенти та іхні куратори шукали

відповіді на хитромудрі, серйозні та веселі запитання, підготовлені головою Клубу інтелектуального товариства. Для багатьох стало несподіванкою, що лінія geopolітичного розподілу Європа–Азія проходить не Босфором чи пасмом Уральських гір, а звишими мозку; що свято братів Маккавеїв у

Інтелектуальні турніри

нас перетворилося у свято Маковія і т. д.

Якісі команди дали менше правильних відповідей, якісі більше, але задоволення від гри отримали всі. Проте найбільше раділи переможці та призери: команда «Мадагаскар» (ІнБТГП) на чолі з куратором Сергієм Матвієвим здобула 3-е місце; «Замордовані таланти» (ІнЕЕЕ) з помічником куратора Олександром Мандибурою — 2-ге місце, а перше виграла команда «Далі буде» (ІнАЕКСУ), в якій граво аж два куратори — Роман Маслій і Володимир Гармаш.

... Вони добре знають, що ключем до будь-якої науки є саме він. І недаремно він аж тричі фігурує у відомій назві, підкреслючи немовби постійний пошук, відкритість мислення. Ви вже згадували, що мова йде про гру «Що? Де? Коли?» та знак запитання? Тоді ми чекаємо вас на іграх нашого клубу.

Анатолій ТЕКЛЮК,
прес-секретар Клубу інтелектуального
товариства «Баюн»

ЖИТИ ЗА ЗАКОНАМИ ДОБРА!

Жи починаємо свій шлях
Йдемо, осяні зірками,
Вогонь палкий горить в очах
І почуттях, що поміж нами.
Твої думки — мої думки,
Ми знаєм де себе шукати.
Ми відсьогодні й навіки

Покликані допомагати.
І що б не стало, не збулось
Я посміхнусь до болю широ.
З профкомом серце вже зрослось,
Весну собі приворожило.
Сягай небес і вічно сяй
Для нас, для тих, хто потім буде.

Профспілка — то є рідний край,
Живуть у ньому добрі люди.
Люблю, вклоняюся тобі,
Твоя струна в мені озветься.
Не вмію жити у журбі.
Із серця друзів щастя ллеться.

З новосіллям!

ОФІС ПРОФКОМУ СТУДЕНТІВ ВНТУ — ЕВРОПЕЙСЬКОГО РІВНЯ

Багато у житті незабутніх переживань, але студентські роки завжди згадуються із щасливим третмінням серця.

Ще один рік промайнув — рік людей, які сильні духом і щирі серцем. Студентська громада, в очах якої сяє сила справедливості, завжди прагнула нового і чимало зробила для того, щоб, розправивши плечі, піднявши очі, Україна побачила новий рівень свободи і теплу посмішку неба.

Саме завдяки сприянню адміністрації ВНТУ і активній участі студентів університету наш профспілковий комітет отримав приміщення європейського рівня (до речі ремонт у приміщенні студенти зробили самі).

Відкриття офісу стало справжнім святом. Наш студентський профком прийшли привітати Сергій Георгійович ПУГАЧОВ, голова об'єднання працівників освіти та науки, заступник голови федерації профспілок області, Микола Павлович КОЛЕСНИК, заступник голови федерації профспілок області, Наталя Миколаївна БОГДАНОВА, заступник начальника обласного управління у справах молоді і спорту, директори інститутів та декани факультетів ВНТУ.

Гостей зустрічали за доброю українською традицією — короваем. Потім урочисто перерізали стрічку.

Дружний колектив профкому студентів ВНТУ на чолі з Андрієм Вікторовичем ЗАПОРОЖАНОМ ознайомив гостей та представників ЗМІ з роботою профспілки, ділився враженнями від проведених акцій — «Студентська зміна», «Поїздки вихідного дня», «Подаруй дитині посмішку», «Студентські трудові загони» та багато інших.

І саме з нагоди свята профком започаткував нову акцію «Знайди...». Щасливчики (ті, хто знайшов «половинки одного серця») мали змогу потрапити на перегляд кінофільму до найкращого кінотеатру міста Вінниці «Мир» та на святкову вечірку до КЗ «Плейда». Задоволенню і учасників акції, і організаторів не було меж.

Профком студентів Вінницького національного технічного університету вже вкотре довів, що вміє, хоче і не боїться за щось братись, що вміє досягати поставленої мети.

«Треба не теоретизувати про добро, справедливість, а жити їхніми законами.»

Такої думки був наш славетний земляк — Михайло Стельмах.

Гості зустрічали за доброю
українською традицією —
короваем

Під таким гаслом працювали, працює і працюватиме профспілка студентів Вінницького національного технічного університету.

Звертайтесь до нас за адресою:
вул. Келецька, 102 а. Тел. 58-06-67,
58-02-49; внутрішні 26-67, 22-49
E-mail: profkom@vstu.vinnica.ua

Ксенія БІЛОУС,
прес-секретар профкому студентів

Студентська Муз

Рубрику веде член Національної спілки письменників України,
доцент кафедри КМД Михайло Стрельбицький

ПЕРША ВІКТОРІЯ ТРЕТЬОКУРСНИЦІ БУГАЙ ВІКТОРІЇ

Ця вікторія — чи, скромніше кажучи, перемога — над власною надмірною скромністю. Бо вже ж третій рік «Студентська Муз» пропонує просить репродукції Вікиних шедеврів, а у відповідь... то непевні обіцянки, то самоїдна критика.

Переламним моментом став ювілей А.І. Власюка, на якому цьому поважному очільникові вагомого університетського підрозділу особливо припав до душі один із розписів Вікторії, вручений в якості подарунка. Отже вашій, читачу, увазі петриківські розписи Вікторії БУГАЙ, третьокурсниці ІнБТЕГП (група 2БМ-03). Керамікою після дипломної роботи у Вінницькому професійно-технічному училищі № 5 (після закінчення якого вступила до ВНТУ) нині, на жаль, не займається: складна технологія, потрібна спеціальна піч, високі температури... (Хоча як подумати-помріяти: чом би та не налагодити на нашому будівельному таку ексклюзивну піч для отаких неабияких умільців?) У петриківському ж розписі помаленьку, але неухильно вдосконалюється: на обласній виставці народних майстрів відзначена була! Що й засвідчують оці кількою репродукцій. Напередодні Нового Року їх споглядавши, добре новорічні побажання авторці висловлюючи, нових продуктів її молодих натхнень зацікавлено очікуватимем...

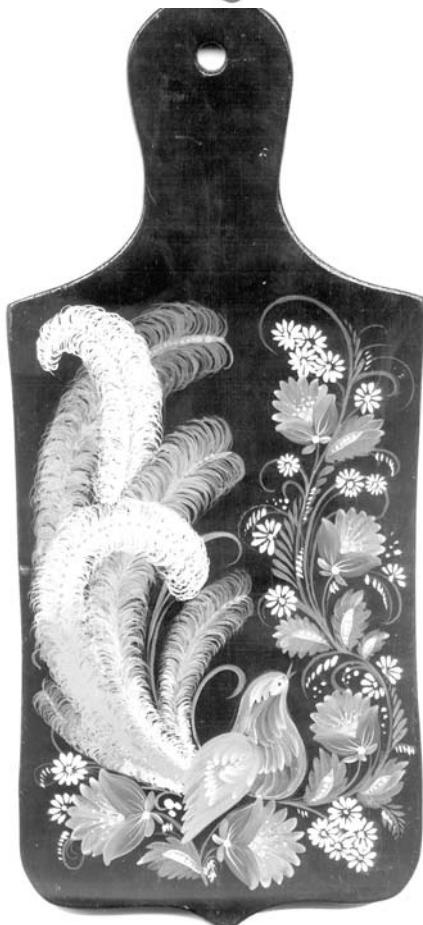

Про себе

Народилася в мальовничому містечкові під наазвою Кальник, що на Іллінеччині. Батьки одразу по розмальованих стінах і книжках запримітили мої молодшої сестригки Юлі здібності. У шестирічному віці пішла в школу. Після уроків ходила на гурток образотворчого мистецтва. Саме там познайомилась з Лесею Твердохліб, юною художницею. Своїм, ход мінімальним, але вмінням, завдячуя Ганні Олександровні Тригор'євій — майстріві виробничого навчання Вінницького художнього професійно-технічного училища № 5, надзвичайно добрій і талановитій людині. Ще навчаячись в училищі, разом зі своєю викладачкою «Основ композиції» і «Кераміки» Оксаною Олександровною Верховою-Єднак брала участь в святі писанкарства, яке відбувалось у Вінницькому національному технічному університеті. Шанобливе ставлення до мистецтва, розуміння і всіляке сприяння творчості у цьому ВНЗ загітувало мене стати його студенткою.

На першому курсі одногрупниця і подруга Олена Іваненко познайомила мене з «Надією» — Вінницькою міською громадською організацією допомоги дітям-інвалідам з інтелектуальною недостатністю. Тож, я стала волонтером «Надії» — навчаю діток малювати.

У роботах намагаюсь показати мальовничий світ, який хотілось би багати в дійсності, підкреслювати красу, навіювати світлі погання отогуючим.

СПОРТ

ПЕРШИЙ ЧЕМПІОН УКРАЇНИ З БОРОТЬБИ НА ПОЯСАХ – НАШ АРТЕМ

Якщо оциратися на рік, що минає, то для Артема ВОЙТОВИЧА, другокурсника Інституту менеджменту (група 1МЗВ-04), беззаперечно, найзначущіша подія – здобуття титулу чемпіона України.

ТАК БОРОЛИСЬ ЗАПОРОЖЦІ

Боротьба на поясах — досить видовищний вид спорту, хоча тієї популярності, якої варт, ще не набув. А може дещо втратив колишню?

Не лише гопак, як вид боротьби, був популярний у запорожців козаків. Наши славні прадцюри вправлялись у силі й в іншій народній боротьбі — «боротьбі на поясах хрест-навхрест».

Є підстави стверд-

жувати, що боротьба на поясах запозичена східними слов'янами в тюркських народів. Врешті, вона дуже близька до давнього національного татарського виду боротьби «алиш». У Східній Росії близька до неї «боротьба на кушаках».

Віднедавна діє міжнародна Федерація, відбуваються чемпіонати Європи і світу з боротьби на поясах. Правила були різні, тому міжнародна Федерація, трохи упорядкувавши їх, узяла за основу активні прийоми: кидки з прогином (із греко-римської боротьби), підсікання (з вільної боротьби), кидки через спину (з багатьох національних видів боротьби). Використовуються всі прийоми дзюдо. Тож, арсенал їх у боротьбі на поясах дуже багатий.

Перед початком поєдинку спортсмен повинен захопити спеціальний м'який тканинний пояс на талії суперника. Цей пояс помітно більший діаметром талії борця. Хто відпустив пояс суперника — той одразу програв. Його слід тримати навіть при технічних прийомах та кидках. Хто кинув суперника на спину — виграв.

НАЙЛЕГШИЙ — НАЙСИЛЬНІШИЙ

Це були перші в Україні офіційні змагання з боротьби на поясах. Артем виступав у найсоліднішій категорії: + 90 кг. Тобто усі спортсмени, які важчі за 90 кг, могли бути його суперниками. І були — юному вінничанину довелося змагатися на килимі з 120-кілограмовими борцями. Важчими від самого Артема на 29 кг! Артем підходив у цю вагову категорію по мінімуму.

— У боротьбі на поясах і вага, і навіть сила не мають вирішального значення. Головне — це навички, техніка, — скромно пояснює Артем.

А от про свого тренера Ібрахіма Ідрисовича Ісмайлова перший чемпіон України з боротьби на поясах розповідає з відвертою гордістю:

— Він — «вольник». 8 років був у збірній СРСР з

вільної боротьби. Тож, добре його знають і в СНД, і загалом у світі. Якщо матимете нагоду переглянути книгу «Олімпійці Вінниччини», там про нього вміщена докладна інформація. Він майстер спорту із самбо і ще з кількох видів боротьби.

А своєю перемогою в чемпіонаті України Артем заробив собі майстра спорту. До речі, має у своєму арсеналі II місце в обласних змаганнях із дзюдо і III місце із боротьби самбо. Тобто з таким хлопцем краще не конфліктувати.

Зараз Артем додатково тренується в університетських секціях дзюдо і самбо у Павла Тихоновича Забеліна та Дмитра Карповича Поліша. А починав, наслідуючи батька (він у Артема кандидат у майстри спорту з футболу), саме із цієї гри. Позаймавшись 4 роки футболом, врешті решт вирішив дати волю рукам — захопився рукопашним боєм. А потім і універсальним. На фініші 90-х вільна боротьба була не дуже популярна. Але разом з друзями, знаючи про рівень свого тренера Ісмайлова саме у вільній боротьбі, попросили його готовувати з них «вольників». Той дуже зрадів такій пропозиції своїх вихованців.

БЛІЦ

— Аби перемогти на килимі свого суперника, треба відчувати до нього якусь неприязнь чи навіть злість?

— То спортивна злість. А без неї боротьби не вийде. Якщо виходиш на килим «м'який», то тебе просто «порвуть».

— З другом можеш зустрітись на килимі?

— Мої друзі в менших вагових категоріях. А на тренуванні можемо, але все одно то не дуже ефективно, бо ж мимоволі жаліємо один одного.

— Боротьба будь-яка вимагає напруження. А боротьба як вид спорту — це до всього постійні навантаження і травми...

— У будь-якому виді спорту цього не минути. Боротьба — це мій свідомий вибір. Почаси перепадає. Та по-при травми, які отримав, не збираються змінювати свій стиль життя.

— Тренерський фах тебе приваблює?

— Ні. Зовсім ні. Я навчаюсь у нашому університеті на одній з найпрестижніших і досить перспективних спеціальностей «менеджмент зовнішньоекономічних відносин». І саме за цією спеціальністю збираюсь працювати.

— Рік, що минає, був для тебе складним?

— Нормальним. Важким був той рік, коли я після закінчення школи я в університет не поступив. Працював на будівництві вантажником, потім у магазині. Дискомфорту додавало і те, що усі мої друзі вчились, а я ні.

— Свято Нового року уже спланував, як зустрічачимеш?

— Це моє улюблене свято. Усім радісно, весело. Уже років 6 зустрічаємо його з друзями. 2006-й теж зустрічачимем разом.

ФУТБОЛЬНІ ВЕРШИНИ-2005

Футбольний 2005 рік став помітною віхою не тільки для збірної України, яка здобула право участі в фінальній стадії Чемпіонату світу, а й для футболістів нашого університету.

УНІВЕРСІАДА УКРАЇНИ

На початку травня цього року в Києві відбувся футбольний турнір в рамках Універсіади України, де команда ВНТУ здобула 9-е місце серед усіх регіонів країни. Не варто скептикам іронічно посміхатися з цього непризового місця, бо серед усіх університетів України лише наш ВНТУ виставив власну команду. Інші ж учасники змагань були представлени збірними областей, то ж довелось нам змагатись з такими командами, як збірна Донецької області, в складі якої виступав Р. Фомін, гравець «Шахтаря», збірна Києва та іншими.

Дуже вдало зіграли на Універсіаді випускники 2004 року М. Томашенко (ІнМ), І. Дученко, О. Ставчевський (обидва ІнЕЕЕМ) (випускникам дозволяється ще протягом року після закінчення виступати за команду свого ВНЗ). Зауважте, що хлопці залишили власні справи й турботи, щоб захищати честь своєї *alma mater*. Тож, про них можна сказати словами В. Висоцького:

«Видно нужные книжки ты в детстве читал».

Таке ставлення випускників до університету, до прохання тренера А. М. Голубовича засвідчує, що ті цінності, той духовний клімат, який створений на кафедрі фізичного виховання й загалом в університеті, сприяє становленню справжніх особистостей, які знають, що таке честь і гідність.

УНІВЕРСІАДА ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

У кінці травня проходили змагання вже обласної Універсіади. Й тут наші хлопці довели, що по праву представляли Вінниччину на всеукраїнському рівні. Звання чемпіонів 2005 року є незаперечним аргументом для подібного роду тверджень. У фінальному поєдинку проти команди ВДПУ (де є фізкультурний факультет) близьку зіграв воротар нашої команди, камерунець Ндже Лопес — відбив три післяматчевих пенальті.

КУБОК МІСТА

Переможна хода футболістів ВНТУ була продовжена і в змаганнях на Кубок міста. У боротьбі із командами різних закладів і установ, що укомплектовані досвідченими та фаховими футболістами, було вибрано бажаний трофеї. Вагомий внесок у цей успіх зробив лідер команди Нгаха

Коллінс, який вирізняється тактичною виучкою й технічною підготовкою. На жаль, Коллінсу часто заважають травми і він грає далеко не у всіх матчах. Цей камерунець, як і всі інші гравці команди, за словами тренера А. М. Голубовича, виявив надзвичайні вольові якості, ігрову дисциплінованість та працьовитість, що врешті й принесло бажані перемоги.

ЧЕМПІОНАТ ВІННИЦІ СЕРЕД ВИКЛАДАЧІВ

Підтримали почин студентів і викладачі, які вибороли срібні нагороди в своєму чемпіонаті. Доклав рук до цього успіху, як і до успіху студентів, той самий А. М. Голубович. Саме він зібрав, загітував і підготував команду викладачів ВНТУ, яка не зважаючи на брак ігрового досвіду, за рахунок добре продуманої тактики на кожну гру досягнула гідного результату.

Добре розуміє ціну цих здобутків і ректор університету Б.І. Мокін, який і сам серйозно займається футболом. Завдяки його зусиллям здійснено реконструкцію ігрового поля, тепер на черзі, напевно, реконструкція роздягалень й душових у спортивному комплексі, що дозволить нашому університету приймати серйозні футбольні турніри. Проведення подібних змагань, участь наших команд в різноманітних турнірах — це прекрасна реклама для університету, і взагалі це ознака високого рівня навчального закладу, згідно європейських і північноамериканських традицій.

**Анатолій ТЕКЛЮК,
старший викладач кафедри філософії**

* * *

На університетських змаганнях з волейболу (чоловіки) чільні командні місця розподілились таким чином:
 1 — Інститут будівництва, теплоенергетики та газопостачання;
 2 — Інститут інформаційних технологій і комп’ютерної інженерії;
 3 — Інститут автоматики, електроніки та комп’ютерних систем управління;
 4 — Інститут машинобудування та транспорту.
 А найкращими спортсменами визнано:
 1 — Євгеній САРАЧЕВ (ІНТКІ);
 2 — Олександр ПОПЛАВСЬКИЙ (ІНАЕКСУ);
 3 — Олександр КОЛОС (ІНБТЕГП).

* * *

На першості України з боксу серед чоловіків 1986—1988 року народження вінницька команда виборола 1 місце. Вагомий внесок у цю близьку перемогу студентів нашого університету.

Олег ОВЧАРЕНКО (група Е3-05), який виступав у ваговій категорії 51 кг, здобув 2 місце. А Олег ЗАПЛЕТНЮК (група МА-03) у 60 кг-ваговій категорії виграв 3 місце.

Ще зауважимо, що змагання відбувались у Полтаві, а брали в них участь 20 команд з усіх регіонів України. Власне з Вінниці на першість поїхали 8 спортсменів.

**Вікторія Андрійченко,
група АМ3-04, ІНТКІ**

НАШІ ВИКЛАДАЧІ — НАЙКРАЩІ!

Перше місце в Першій обласній спартакіаді науково-педагогічних працівників ВНЗ III–IV рівня акредитації здобула команда нашого університету.

У спартакіаді брали участь ВНТУ, ВДПУ, ВНМУ, ВДАУ, торгово-економічний інститут і університет «Україна». Змагались у шести видах спорту: шахи, футбол, настільний теніс, плавання, кульова стрільба, волейбол. Наші спортсмени-викладачі виступили чудово. Команда з настільного тенісу (кандидат технічних наук, доцент кафедри метрології і стандартизації Павло КУЛАКОВ, викладачі кафедри фізичного виховання Володимир ТИХОНОВ, Світлана ТИХОНОВА, Олена САТАЙКІНА, Ігор ШЕМЧАК) виграла перше місце. У решті видів представники ВНТУ зайнайли другу сходинку п'єдесталу пошани.

Слід окремо відзначити викладачів Анатолія ГОЛУБОВИЧА і Олександра ПІДЛУЖНЯКА (футбол), Ярослава КРУПСЬКОГО (плавання, перше місце /брас/), Олексія БОЙКА (перше місце /вільний стиль/), Валентину ГОЛУБЄВУ, Олену САТАЙКІНУ, Світлану ТИХОНОВУ і Віру БОЙКО (перше місце в естафеті 4×50 м /в/с), Андрія СЕМЕНОВА і Костянтина ОГОРОДНИКА (шахи), Анатолія ПОПЛАВСЬКОГО, Олександра ПІДЛУЖНЯКА, Василя ОВЧАРУКА і Сергія ДОВГАЛЬЦЯ (волейбол), Володимира ТИХОНОВА (кульова стрільба, перше місце в стрільбі з пістолета) і Олену САТАЙКІНУ (друге місце в стрільбі з пістолета).

Вінницьке обласне управління комітету з фізичного виховання і спорту Міністерства освіти і науки України за найкращий спортивний результат нагородило наш університет Кубком і дипломами.

Вагомий внесок у цю спортивну перемогу зробив профспілковий комітет співробітників ВНТУ. На харчування спортсменів профком виділив 1300 гривень. Окрім того викладачі-спортсмени, які посіли перші місця за видами спорту, від профкому отримали премії.

**Володимир ТИХОНОВ,
старший викладач кафедри фізичного виховання,
Ігор ШЕМЧАК,
голова комітету з спортивної роботи профкому
співробітників ВНТУ**

Редакція:

**Т. Б. Буяльська
(головний редактор)**

**I. П. Занько
(редактор)**

**П. Г. Гордійчук
(відпов. секретар)**

**Г. М. Багдасар'ян
(техн. редактор)**

Б. І. Мокін

С. В. Юхимчук,

М. П. Свірідов,

Л. І. Волхонська,

Г. П. Котлярова,

Т. С. Криклива,

М. П. Стрельбицький.

Адреса редакції:

кімн. 218, головний корпус,
Хмельницьке шосе, 93,
м. Вінниця, 21021,

Телефони:
внутрішній — 22-68
з міста — 58-02-68

«ЛЕГІОНЕР» — ЛІДЕР

Інститут радіотехніки, зв'язку та приладобудування за підтримки кафедри фізичного виховання та студентського клубу ВНТУ зорганізував дві першості серед студентських команд: з мініфутболу і настільного тенісу.

10 команд, розбившись на дві підгрупи, за круговою системою визначили 4 команди, які вийшли у півфінал. Далі змагались за кубковою системою. Безапеляційно лідером (вигравши з рахунком 3:1 у «Сектора» (групи РТ-04, ТСМ-04, РЗ-04) став «Легіонер» — команда четвертоокурсників, яка вже кілька років поспіль виграє першість інституту.

Декан факультету РТТК, кандидат технічних наук, доцент Вадим РУДИК, побажавши успіхів і в навчанні, і в спорті, вручив призерам дипломи і медалі.

А у першості з настільного тенісу між викладачами, що ведуть заняття в студентів ІнРТЗП, і студентами цього інституту лідерство здобув старший викладач кафедри фізичного виховання, заступник директора ІнРТЗП зі спортивно-масової роботи, майстер спорту СРСР Володимир ТИХОНОВ. Другу позицію у цих змаганнях виборов гравець збірної інституту з настільного тенісу, студент групи 2ТСМ-03 Михайло МІНОВ. Третім став кандидат технічних наук, доцент кафедри ПКТА Олександр ШЕРЕМЕТА.

Змагання дали змогу сформувати збірні ІнРТЗП з футболу і настільного тенісу, які представлятимуть інститут в спартакіаді університету з цих видів спорту.

«Імпульс» — щомісячник Вінницького національного технічного університету.

Свідоцтво про державну реєстрацію ВЦ № 424 від 29.12.2000 р.

Зверстано у видавництві ВНТУ
«УНІВЕРСУМ-Вінниця»

м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 93,
головний корпус, 1-й поверх, тел. 58-05-32

Комп'ютерна верстка — Т. С. Криклива
О. О. Кушнір

Світлини — С. М. Марков

Підписано до друку 22.12.2005. Формат 29,7 × 42,1/2

Наклад 625 прим. Зам. №2005-218.

Віддруковано у комп'ютерному інформаційно-

видавничому центрі ВНТУ

м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 93,
головний корпус, 1-й поверх, тел. 58-01-59